C/2024/5942

2.10.2024

KOKKUVÕTE KOMISJONI OTSUSEST,

5. august 2024,

määruse (EL) 2022/2065 artikli 71 kohase menetluse kohta

(Juhtum DSA.100121 - TikTok Lite'i preemiaprogramm)

(teatavaks tehtud numbri C(2024)5654 final all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(C/2024/5942)

5. augustil 2024, võttis komisjon vastu otsuse, millega muudeti kohustused digiteenuste ühtset turgu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määruse (EL) 2022/2065 (mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ) ([1]) artikli 71 alusel siduvaks. Kõnealuse määruse artikli 80 kohaselt avaldab komisjon käesolevaga poolte nimed ja otsuse põhisisu, sealhulgas määratud karistused, võttes arvesse asjaomase väga suure digiplatvormi või väga suure internetipõhise otsingumootori ja mis tahes kolmanda isiku õigustatud huvi kaitsta oma konfidentsiaalset teavet.

1. SISSEJUHATUS

(1) Otsusega muudab komisjon kohustused, mille TikTok Technology Limited (edaspidi „TTTL") pakkus välja juhtumis DSA.100121, määruse (EL) 2022/2065 artikli 71 kohaselt siduvaks ning teatab, et selles juhtumis ei ole meetmete võtmiseks enam alust.

(2) Otsus puudutab määruse (EL) 2022/2065 rikkumise kahtluse uurimist seoses TikTok Lite'i kasutuselevõtuga liidus. Komisjon kahtlustas, et TikToki pakkuja on rikkunud määruse (EL) 2022/2065 artiklit 34, kuna ta ei olnud enne TikTok Lite'i funktsiooni kasutuselevõttu liidus selle preemiaprogrammist tulenevaid süsteemseid riske liidus hoolikalt välja selgitanud, analüüsinud ega hinnanud. Lisaks kahtlustas komisjon, et TikToki pakkuja on rikkunud määruse (EL) 2022/2065 artiklit 35, kuna ta ei olnud kehtestanud mõistlikke, proportsionaalseid ja tõhusaid riskimaandusmeetmeid, mis oleksid kohandatud konkreetsetele süsteemsetele riskidele, mida TikTok Lite'i preemiaprogramm liidus põhjustab.

2. MENETLUS

(3) 25. aprilli 2023. aasta otsusega määras komisjon määruse (EL) 2022/2065 artikli 33 lõike 4 kohaselt TikToki väga suureks digiplatvormiks (edaspidi „suurplatvorm") ([2]).

(4) Määruse (EL) 2022/2065 artikli 33 lõike 6 ja artikli 92 kohaselt pidi TikToki pakkuja järgima kõnealust määrust TikToki puhul alates 28. augustist 2023.

(5) 22. aprillil 2024 algatas komisjon määruse (EL) 2022/2065 artikli 66 kohaselt menetluse juhtumis DSA.100121 seoses TikTok Lite'i preemiaprogrammi kasutuselevõtuga liidus (edaspidi „menetluse algatamise otsus").

(6) 22. juuli 2024. aasta kirjas ei tunnistanud TTTL küll määruse (EL) 2022/2065 rikkumist, ent pakkus välja kaks selle määruse artikli 71 kohast kohustust, et tagada vastavus selle määruse sätetele, mille komisjon oli menetluse algatamise otsuses esile toonud.

([1]) ELT L 277, 27.10.2022, lk 1.
([2]) Komisjoni otsus C(2023) 2720 final.

3. **TIKTOKI PAKKUJA**

(7) Komisjon leiab, et TikToki pakkuja liidus koosneb nii TTTList kui ka ettevõtjast ByteDance Limited (edaspidi „ByteDance“) – juriidilisest isikust, kes omab lõplikku kontrolli kontserni üle, kuhu TTTL kuulub.

4. **TIKTOK LITE'I PREEMIAPROGRAMMI KIRJELDUS**

(8) Aprillis 2024 käivitas TikToki pakkuja TikTok Lite'i preemiaprogrammi, [3] mille alusel saavad kasutajad koguda virtuaalpunkte („Points“), kui nad täidavad viis eri ülesannet („Tasks“): sisu vaatamine („Watch Task“), sisu meeldivaks märkimine („Like Task“), sisuloojate jälgimine („Follow Task“), rakenduse TikTok Lite soovitamine sõpradele („Referral Task“) ja igapäevane rakendusse sisselogimine („Check-in Task“). Punktide eest saavad kasutajad lunastada preemiakeskuses kaht liiki preemiaid („Rewards“):

(i) kolmandatest isikutest partnerite (nt Amazon või PayPal) kinkekaardid ning

(ii) virtuaalsed mündid („mündid“), mida saab kasutada TikTokis sisuloojatele kingituste saatmiseks.

5. **KOMISJONI KAHTLUSED**

(9) Esiteks kahtlustas komisjon, et TikToki pakkuja on rikkunud määruse (EL) 2022/2065 artikli 34 lõiget 1, kuna ta ei olnud enne TikTok Lite'i preemiaprogrammi kasutuselevõttu liidus selle riske hinnanud.

(10) TikToki teenuseosutaja leidis, et ta ei ole õiguslikult kohustatud sellist juhtumipõhist riskihindamist enne TikTok Lite'i preemiaprogrammi kasutuselevõttu liidus läbi viima, kuna ta jõudis esialgse analüüsi põhjal järeldusele, et sellel programmil ei ole tõenäoliselt süsteemsele riskile olulist mõju.

(11) Komisjon oli siiski esialgu seisukohal, et TikTok Lite'i preemiaprogrammil on tõenäoliselt oluline mõju riskidele, mis on seotud probleemse sotsiaalmeediakasutuse ja käitumissõltuvuse arenguga, ning et seetõttu oli TikToki pakkuja õiguslikult kohustatud hindama enne TikTok Lite'i preemiaprogrammi kasutuselevõttu liidus selle riske. Täpsemalt kahtlustas komisjon, et asjaolu, et TikTok Lite'is on kättesaadavad mitu kujundusmustrit, mille abil püütakse kasutajaid teenuse juures hoida, avaldab tõenäoliselt olulist mõju riskile, et selle teenuse saajatel kujuneb välja probleemne sotsiaalmeediakasutus ja käitumissõltuvus.

(12) Teiseks kahtlustas komisjon, et TikToki pakkuja on rikkunud määruse (EL) 2022/2065 artikli 35 lõiget 1, kuna ta ei ole kehtestanud mõistlikke, proportsionaalseid ja tõhusaid riskimaandusmeetmeid, mis on kohandatud artikli 34 kohaselt kindlaks tehtud konkreetsetele süsteemsetele riskidele.

(13) TikToki pakkuja oli seisukohal, et ta on nõuetekohaselt taganud TikTok Lite'i preemiaprogrammiga seotud riskide maandamise.

(14) Komisjon kahtlustas siiski, et ükski meetmetest, mida TikToki pakkuja oli nimetanud TikTok Lite'i preemiaprogrammi kasutuselevõtuga seotud riskide maandamise meetmetena, ei paista olevat mõistlik, proportsionaalne ja tõhus meede määruse (EL) 2022/2065 tähenduses, et maandada süsteemseid riske, mida TikTok Lite liidus põhjustab, või vähemalt ei paista need olevat kohandatud konkreetsetele riskidele, mis oleks tulnud määruse (EL) 2022/2065 artikli 34 kohaselt kindlaks teha.

[3] TikTok Lite'i preemiaprogramm oli saadaval üksnes rakenduses TikTok Lite – uues tarkvararakenduses, mis käivitati Hispaanias ja Prantsusmaal aprillis 2024. TikTok Lite on osa TikToki teenusest, mis on määramisotsusega tunnistatud suurplatvormiks.

6. **KAVANDATUD KOHUSTUSED**

(15) 22. juulil 2024 pakkus TTTL kui TikToki pakkuja peamise tegevuskoha pidaja liidus välja järgmised kohustused (edaspidi „kohustused“), et tagada vastavus määruse (EL) 2022/2065 artiklitele 34 ja 35:

1. **turult kõrvaldamise kohustus**: TTTL kohustub kõrvaldama Euroopa Liidust seal praegu peatatud TikTok Lite'i preemiaprogrammi, mis käivitati Prantsusmaal ja Hispaanias aprillis 2024 ja mille alusel algatati menetlus juhtumis DSA.100121 (komisjoni 22. aprilli 2024. aasta otsuse punkt 10);

2. **kõrvalehoidmise vältimise kohustus**: et turult kõrvaldamise kohustus oleks mõjus ja et sellest ei saaks kõrvale hoida, kohustub TTTL mitte käivitama Euroopa Liidus (uuesti) programmi, mille otsene või kaudne eesmärk või tagajärg on hoida turult kõrvaldamise kohustusest kõrvale ja vältida niiviisi selle kohustuse täitmist.

7. **KOKKUVÕTE**

(16) Esitatud kohustused on komisjoni tõstatatud esialgsete murekohtade kõrvaldamiseks piisavad.

(17) Turult kõrvaldamise kohustus tagab, et TikToki pakkuja järgib määruse (EL) 2022/2065 artikleid 34 ja 35, sest kui TikTok Lite'i preemiaprogramm turult kõrvaldatakse, kaovad sisuliselt selle programmi preemia- ja stiimulifunktsioonid, sealhulgas ülesannete ja mitme kahjuliku, pidevat tähelepanu nõudva mustri kombinatsioon, mis otseselt premeerib TikTok Lite'i harjumuslikku kasutamist ja üha järjepidevamat kohalolekut selles rakenduses. Need preemiad ja stiimulifunktsioonid on juba projekteeritud tekitama probleemse sotsiaalmeediakasutuse ja käitumissõltuvuse riski, millel on tegelikud või ettenähtavad rasked negatiivsed tagajärjed inimese füüsilisele või vaimsele heaolule, tegelik või ettenähtav negatiivne mõju alaealiste kaitsele ning tegelik või ettenähtav negatiivne mõju lapse õiguste kasutamisele. Olles mures selle pärast, et TikTok Lite'i preemiaprogramm aitab juba oma olemuselt kaasa probleemse sotsiaalmeediakasutuse ja käitumissõltuvuse tekke riskile, leiab komisjon, et seda riski ei ole võimalik tulemuslikult maandada täiendavate leevendusmeetmete kehtestamisega.

(18) Kõrvalehoidmise vältimise kohustus tagab turult kõrvaldamise kohustuse mõjususe, viimane aga, nagu eespool märgitud, kõrvaldab käesoleval juhul piisavalt komisjoni kahtlused, kuna see ei lase TikToki pakkujal käivitada liidus (uuesti) programmi, mille otsene või kaudne eesmärk või tagajärg on hoida turult kõrvaldamise kohustusest kõrvale.

(19) Samuti leiab komisjon, et pakutud kohustuste laad ja nõuete rikkumise kahtlus, millele vastuseks TikToki pakkuja kohustused välja pakkus, tagavad, et nende kohustuste täitmist on lihtne jälgida. Määruse (EL) 2022/2065 artikli 34 lõike 1 ja artikli 42 lõike 4 kohaselt peab TikToki pakkuja enne, kui ta võtab kasutusele uue funktsiooni, millel on tõenäoliselt oluline mõju kõnealuse määruse artikli 34 kohaselt kindlaks tehtud süsteemsetele riskidele, viima selle kohta läbi riskihindamise ning ta on kohustatud esitama kohe, kui see riskihindamine on lõpule viidud, komisjonile ja tegevuskohajärgsele digiteenuste koordinaatorile aruande, milles esitatakse selle tulemused. Nagu on selgitatud põhjenduses (11), leiab komisjon, et funktsioonil, millega otseselt premeeritakse TikToki harjumuslikku kasutamist või järjepidevat kohalolekut TikTokis, on tõenäoliselt oluline mõju määruse (EL) 2022/2065 artikli 34 lõike 1 kohaselt kindlaks tehtud süsteemsetele riskidele. Sellest tulenevalt tuleb enne, kui selline funktsioon liidus kasutusele võetakse, sellest komisjonile teatada ja seega saaks komisjon kohustuste täitmist sisuliselt jälgida.

(20) Komisjon leiab, et pakutud kohustused on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna TikToki pakkuja ei ole välja pakkunud vähem koormavaid kohustusi, mis hajutaksid komisjoni kahtlusi sama piisavalt.

(21) Komisjon järeldab, et turult kõrvaldamise kohustus ja kõrvalehoidmise vältimise kohustus on vajalikud ja proportsionaalsed, et piisavalt kõrvaldada komisjoni kahtlusi.

(22) Pakutud kohustuste valguses leiab komisjon, et juhtumis DSA.100121 tuleks menetlus lõpetada.

(23) Otsusega muudetakse kohustused, mille TTTL kui TikToki pakkuja peamise tegevuskoha pidaja liidus on pakkunud, määramata ajaks õiguslikult siduvaks.